

Quicksan Wet natuurbescherming verbreding Delftsche Schie

Provincie Zuid-Holland

17 november 2022

Contactpersoon

STEFAN VAN DEN AKKER
Ecoloog

T 0629181295

E stefan.vandenakker@arcadis.com

Arcadis Nederland B.V.

Postbus 4205

3006 AE Rotterdam

Nederland

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Leeswijzer	5
2	Plangebied en ontwikkeling	6
2.1	Huidige situatie	6
2.2	Voorgenomen ingreep	7
2.3	Afbakening effecten	7
3	Gebiedsbescherming	8
3.1	Methode	8
3.2	Ligging	8
3.3	Effecten	9
3.4	Conclusie gebiedsbescherming	9
4	Soortbescherming	10
4.1	Methode	10
4.2	Aanwezigheid beschermde soorten	10
4.3	Effectbeschrijving en -beoordeling	15
4.4	Toetsing	16
4.4.1	Beschermingscategorieën relevante soorten	16
4.4.2	Overtreding verbodsbepalingen	16
4.4.2.1	Vogelrichtlijnsoorten	16
4.4.2.2	Habitatrichtlijn	17
4.5	Vervolg	17
4.5.1	Soortgericht onderzoek	17
4.5.2	Mitigerende maatregelen	18
5	CONCLUSIE	19
5.1	Soortbescherming	19

Bijlagen

Bijlage A BIJLAGE A WETTELIJK KADER WNB	21
--	-----------

Colofon	26
----------------	-----------

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De Provincie Zuid-Holland heeft het voornemen om de Delftse Schie te verbreden en watercompensatie uit te voeren. De vaarweg kent een aantal breedte knelpunten waardoor de vaarweg niet voldoet aan het gewenste breedteprofiel voor de scheepvaart zoals vastgelegd in de beleidsnota Provinciale vaarwegen en scheepvaart 2006. De huidige breedte varieert hier tussen de 20 en 25 meter, vanuit de beleidsnota is een minimale breedte van 34,6 meter op de waterlijn geëist.

Als gevolg van het voornemen is mogelijk sprake van negatieve effecten op beschermde soorten of kwalificerende waarden van Natura 2000-gebieden in het kader van de Wet natuurbescherming (verder Wnb) of effecten op wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen EHS). Provincie Zuid-Holland heeft Arcadis gevraagd om eventuele negatieve effecten op beschermde soorten en gebieden en de benodigde vervolgstappen in het kader van de Wnb in beeld te brengen.

Actualisatie

- In 2013 heeft in het kader van de voorgenomen activiteit in de vorm van een bureaustudie een toetsing aan de Flora- en faunawet plaatsgevonden (Arcadis, 2013). Daarbij heeft vervolgonderzoek naar verschillende soortgroepen plaatsgevonden.
- In 2014 is nog een broedvogelonderzoek uitgevoerd in het kader van het graven van een aantal proefsleuven in het plangebied (Arcadis, 2014).
- In de periode 2013 tot oktober 2017 zijn diverse aanpassingen aan het ontwerp en de scope doorgevoerd
- In 2017 is op 1 januari de Wnb in werking getreden. De wet voegde de Natuurbeschermingswet, Flora- en faunawet en Boswet samen. Hierdoor veranderde ook de lijst met beschermde en vrijgestelde soorten.
- In 2017 is de quickscan uit 2013 geactualiseerd conform Wnb en zijn aanvullende conditionerende onderzoeken uitgevoerd met nieuwe bevindingen.
- In 2019 is een nieuwe Quickscan opgesteld (Arcadis, 2019), inclusief bureaustudie en veldbezoek ter vervanging van bureaustudie en vervolgonderzoek Flora en Fauna uit 2013 (Arcadis).
- In 2021, de voorliggende rapportage, is in zijn basis het 2019 onderzoek met een geactualiseerde bureaustudie en daar waar nodig aangepaste conclusies.

1.2 Leeswijzer

In het volgende hoofdstuk is een beschrijving van het plangebied in de huidige situatie opgenomen, evenals een beschrijving van de voorgenomen ingreep. Hoofdstuk 3 betreft gebiedsbescherming, hierin is een beschrijving van de ligging en effecten op Natura 2000-gebieden opgenomen en waar het NNN is gelegen en of sprake is van negatieve effecten. In hoofdstuk 4 een beschrijving van aanwezigheid van beschermde soorten met effectbeschrijving, toetsing en te nemen vervolgstappen opgenomen. In hoofdstuk 5 worden de conclusies behandeld.

Bijlage A beschrijft het wettelijk kader van de soortbescherming van de Wnb. Bijlage B toont de ontwerpen van de oeverkade.

2 Plangebied en ontwikkeling

2.1 Huidige situatie

Het plangebied bestaat uit een noordelijk gelegen gedeelte (plangebied Deltse Schie) en zuidelijke gelegen gedeelte (plangebied watercompensatie) in de gemeente Delft ter hoogte Delft-Zuid (zie Figuur 1). De Delftse Schie wordt aan de westelijke oever begrensd door een boezemkade. Op en in de boezemkade bevinden zich diverse kabels & leidingen, een fietspad, een historische tankwal, een kwelsloot en een ecologische zone, tevens heeft de boezemkade een waterkerende functie. Aan de boezemkade ligt het bedrijventerrein Schieoevers-zuid welke wordt ontsloten door de Tesla-, Marconi-, Faraday-, Bell-, Turbine- en Energieweg en de Schiekade. De oevers van de Delftse Schie zijn beschoeid en de aanwezige bermen en oevers intensief beheerd. Het plangebied maakt deel uit van een groter vergelijkbaar gebied ten zuiden en noorden.

Het zuidelijk gelegen plangebied bestemd voor watercompensatie bestaat uit grasland met verspreid gelegen bos, struweel en een plas-draszone met riet. Ter hoogte van de Teslaweg is een rij met populieren aanwezig. Het zuidelijk plangebied wordt als stedelijk plantsoen onderhouden en regelmatig gemaaid (zie Figuur 1).

Figuur 1. Overzicht plangebied (bron: Cyclomedia) en foto impressie plangebied met boven rood omkaderd plangebied verbreding Deltse Schie en onder rood omkaderd de locatie voor watercompensatie.

2.2 Voorgenomen ingreep

De provincie wil deze vaarweg verbreden zodat de vaarweg voldoet voor scheepvaartverkeer CEMT- klasse III, "Krap vaarweg profiel" conform de RVW 2011. Door de verbreding van de Delftse Schie schuift de boezemkade landinwaarts op. Hierdoor is er voor de achterliggende kwelsloot geen ruimte meer (580 m²). Om voldoende waterberging te garanderen is compensatie van verlies aan wateroppervlak nodig. Deze watercompensatie vindt plaats in het Abtswoudse Bos, ten zuiden van de projectlocatie. De geplande werkzaamheden bestaan globaal uit: grond- en graafwerkzaamheden, aanleg van een oeverconstructie en het verplaatsen van de waterkering, tankwal en het fietspad. De kwelsloot ter hoogte van de Teslaweg wordt gedempt en de bomen langs de Schie worden gekapt. Het doel is zo veel mogelijk van de bomen te behouden. De groenzone tussen de Schie en het industrieterrein wordt herbeplant met een variatie van bomen zoals populieren abeel, wilg, es, esdoorn. Daarnaast is in een drietal vakken in de ecologische zone heesterbeplanting voorzien.

Voor de oeverconstructie en watercompensatie zie Bijlage B.

2.3 Afbakening effecten

De werkzaamheden kunnen negatieve effecten hebben voor beschermde soorten en/of gebieden. Hieronder zijn kort puntsgewijs de effecten weergegeven die kunnen optreden als gevolg van de voorgenomen activiteit:

- Verlies van verblijfplaatsen
- Doden of verwonden
- Geluid
- Licht
- Trilling
- Optische prikkels (bijvoorbeeld aanwezigheid mensen)
- Vermesting en verzuring (bijvoorbeeld door stikstof uit de lucht door emissie van verbrandingsgassen)
- Wisseling in grondwaterstand

3 Gebiedsbescherming

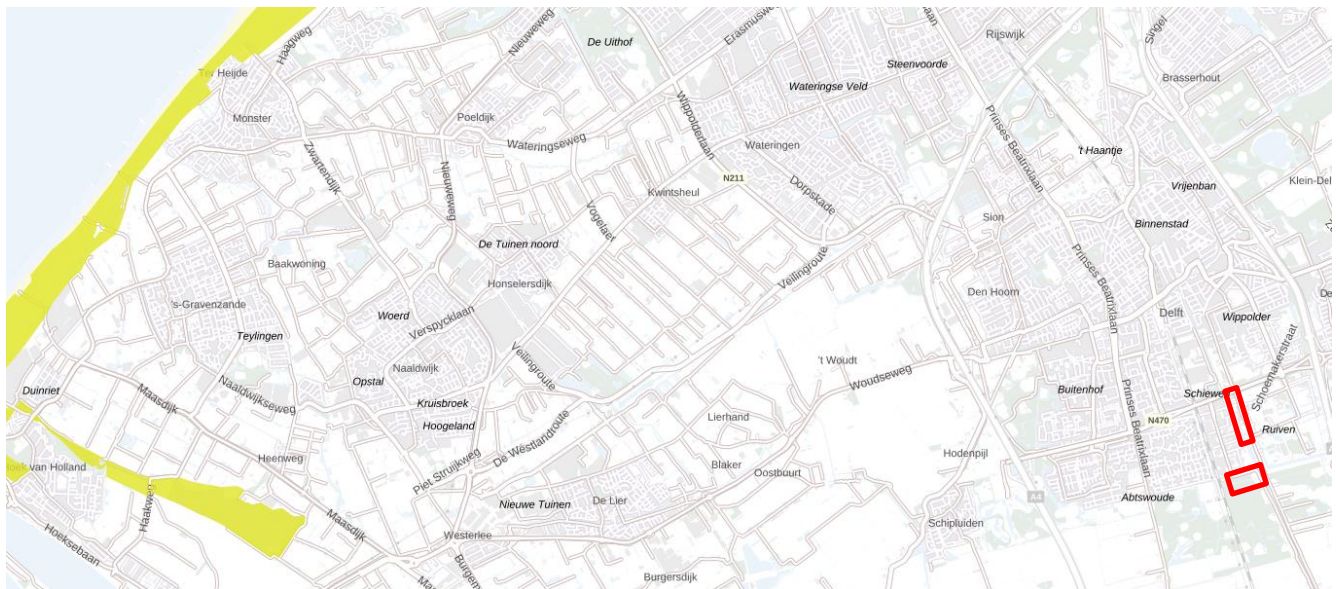
Onder de Wet natuurbescherming valt de bescherming van Natura 2000-gebieden (hoofdstuk 2 Wnb) en beschermde soorten (hoofdstuk 3 Wnb). Het Natuur Netwerk Nederland (hierna NNN) valt onder provinciaal beleid, provincie Zuid-Holland kent geen externe werking. Het wettelijk kader is opgenomen in Bijlage A.

3.1 Methode

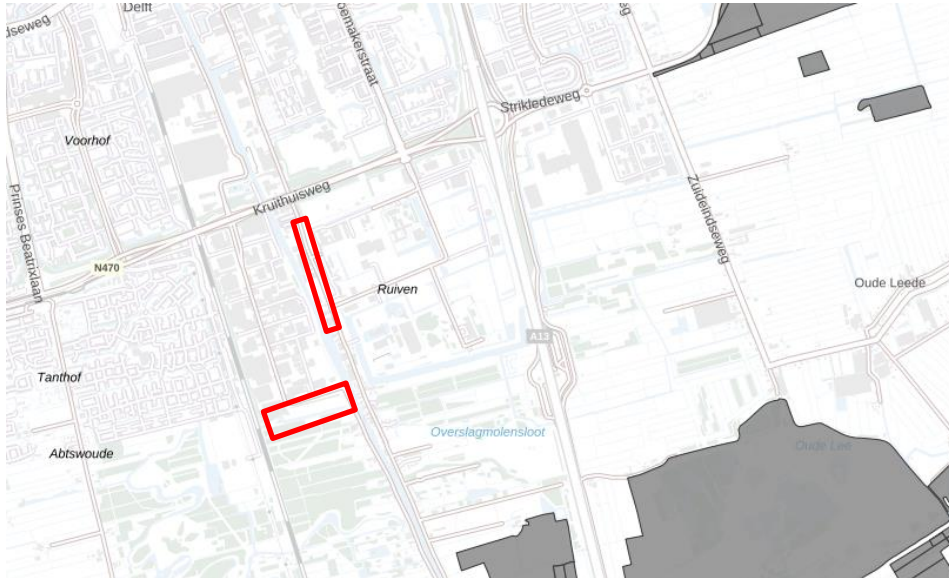
Op basis van de ligging van het plangebied ten opzichte van Natura 2000-gebieden, het NNN en de aard van de ingreep, is aan de hand van een bureaustudie bepaald of mogelijk sprake is van negatieve effecten als gevolg van het voornemen.

3.2 Ligging

Het plangebied ligt niet binnen een Natura 2000-gebied Solleveld & Kapittelduinen is het dichtstbij gelegen gebied op ruim 12,5 km afstand.

Figuur 2. Ligging plangebied (rood omkaderd) ten opzichte van dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (geel gearceerd).

Figuur 3. Ligging plangebied (rood omkaderd) ten opzichte van dichtstbijzijnde NNN-gebied (grijs gearceerd).

Het plangebied maakt geen deel uit van het NNN, effecten hierop zijn dan ook uitgesloten.

3.3 Effecten

Omdat het plangebied niet binnen een Natura 2000 gebied ligt, zijn direct negatieve effecten, bijvoorbeeld door ruimtebeslag, op voorhand uitgesloten. Gezien de afstand tot de Natura 2000 gebieden, zijn effecten als gevolg van verstoring door bijvoorbeeld geluid, eveneens op voorhand uitgesloten. Wel is mogelijk sprake van externe effecten als gevolg van stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden van habitatsoorten door de aanlegwerkzaamheden en mogelijke gebruiksfase. Uit de uitgevoerde Aeries berekening blijkt dat er geen overschrijding is van de drempelwaarde. Er leidt geen verandering in stikstofdepositie op natura 2000-gebieden ¹.

Het plangebied maakt geen deel uit van het NNN, effecten hierop zijn dan ook uitgesloten.

3.4 Conclusie gebiedsbescherming

Gezien het plangebied op ongeveer 12,5 kilometer van een Natura-2000 gebied ligt, zijn direct negatieve effecten als ruimtebeslag en verstoring door geluid uitgesloten. Wel is mogelijk sprake van externe effecten als gevolg van stikstofdepositie hiervoor dient een AERIUS berekening gemaakt te worden. Uit deze berekening zal blijken of de werkzaamheden leiden tot een mogelijke verandering in stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden.

Het plangebied maakt geen deel uit van het NNN, effecten hierop zijn dan ook uitgesloten.

¹ Stikstofdepositie verplaatsing Zandhandel van der Waal en openbare Ligplaatsen, Stikstofdepositie verplaatsing zandhandel van der Waal en openbare ligplaatsen, D10042913

4 Soortbescherming

De bescherming van soorten valt onder de Wet natuurbescherming (hoofdstuk 3 Wnb). Het wettelijk kader is opgenomen in Bijlage A. Om het voorkomen van beschermde soorten aan te tonen of mogelijk uit te sluiten is een quickscan uitgevoerd. Op basis van de uitkomsten van deze quickscan worden de effecten van het voornemen getoetst op mogelijk aanwezige beschermde soorten.

4.1 Methode

Ten behoeve van voorliggende Quickscan is een nieuw bureauonderzoek uitgevoerd. Voor het bureauonderzoek is gebruik gemaakt van vrij beschikbare informatie, zoals verspreidingsgegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) van de afgelopen vijf jaar (01-01-2016 t/m 26-10-2021) voor diersoorten en van de afgelopen tien jaar (01-01-2011 t/m 26-10-2021) voor flora. Daarnaast is gebruik gemaakt van de volgende bronnen:

- www.verspreidingsatlas.nl
- www.zoogdiervereniging.nl
- www.ravon.nl
- www.vlinderstichting.nl
- www.sovon.nl

Het veldbezoek is uitgevoerd op 4 april 2019. De omstandigheden tijdens het veldbezoek waren bewolkt, circa 10°C. Het onderzoek bestond uit het uitvoeren van een habitatgeschiktheidsbeoordeling. Het onderzoek bestond uit het uitvoeren van een habitatgeschiktheidsbeoordeling. Dit is een veldonderzoek waarbij op basis van de uitkomsten van het bureauonderzoek en de fysieke kenmerken van beide deelgebieden een indicatie wordt gegeven van het mogelijk voorkomen van beschermde plant- en diersoorten. Tijdens het veldbezoek is globaal geïnventariseerd of en welke soorten (mogelijk) in en om het gebied aanwezig zijn. Hierbij is aandacht besteed aan alle relevante soortgroepen en beoordeeld of mogelijke standplaatsen, verblijfplaatsen, voortplantingsplaatsen of leefgebieden binnen of in de directe omgeving van het ingreepgebied (kunnen) worden aangetast bij ontwikkelingen.

4.2 Aanwezigheid beschermde soorten

In Tabel 1 is per soortgroep weergegeven of en zo ja, welke beschermde soorten mogelijk voorkomen binnen het plangebied, op basis van zowel het bureauonderzoek (2019 en 2021) als veldbezoek (2019). Alle soorten vallen onder de zorgplicht en zijn daaronder beschermd. Hieronder wordt onder de conclusie aangegeven of streng of algemeen beschermde soorten mogelijk aanwezig zijn.

Tabel 1 Aanwezigheid van beschermde soorten en functie leefgebied

Soortgroep	Bureauonderzoek en veldbezoek	Conclusie
Flora	2019: Delftsche Schie: Voor het huidige plangebied geldt de omstandigheden voedselrijk zijn. De aanwezige grasvegetatie wordt intensief beheerd. Aanwezigheid van geschikte groeiplaatsen kan daarom worden uitgesloten. Watercompensatie: Er zijn in het plangebied en de omgeving geen waarnemingen bekend van (onder de Wnb) beschermde planten (NDFF). Aan de randen van het grasland is een schouwstrook aanwezig, hier wordt het slootvuil (jaarlijks) en de bagger (periodiek) gedeponeed. De hierdoor aanwezige voedselrijke omstandigheden zijn vooral geschikt voor algemene gras- en plantensoorten. Aanwezigheid van geschikte groeiplaatsen voor beschermde planten kan worden uitgesloten. 2021: Binnen beide plangebieden en in de directe omgeving daarvan zijn geen waarnemingen gedaan van (onder de Wnb) beschermde planten (NDFF). Conclusie ongewijzigd van 2019.	2019: Het voorkomen van beschermde flora binnen het plangebied Delftsche Schie als watercompensatiegebied is uitgesloten. 2021: Conclusie ongewijzigd

Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest	2019: Delftsche Schie: De solitaire bomen, struweel en coniferen haag in het plangebied vormen geschikte broedgelegenheid voor algemene soorten zoals merel, houtduif en ekster. De kwelsloot en oevers vormen daarnaast een geschikte broedlocatie voor algemene watervogels zoals wilde eend en waterhoen. Tijdens het broedvogelonderzoek zijn geen nesten aangetroffen. Het plangebied maakt deel uit van een groter geschikt gebied. Watercompensatie: De watergang en oevers vormen door de verwijderde oevervegetatie een matig geschikte broedlocatie. Rietbroeders, zoals de kleine karekiet en rietzanger, kunnen worden uitgesloten. Algemene watervogels zoals meerkoet en waterhoen kunnen worden verwacht. In de omgeving aanwezige bomen, bosschages en struwelen bieden plek aan tal van algemene broedvogels. Tijdens het veldbezoek zijn diverse nesten aangetroffen in bomen, met name van ekster en houtduif. Het plangebied maakt deel uit van een groter geschikt gebied. 2021: Algemene broedvogels komen voor binnen beide plangebieden (NDFF), de conclusie uit 2019 blijft ongewijzigd, aanwezigheid van nesten en leefgebied niet uitgesloten.	2019: Algemene broedvogels komen voor in zowel het plangebied Delftsche Schie als watercompensatiegebied. Beide gebieden zijn geschikt als broedgebied en leefgebied. 2021: Conclusie ongewijzigd
Broedvogels (nest jaarrond beschermd)	2019: Delftsche Schie: In het plangebied en omgeving zijn waarnemingen bekend (NDFF) van de grote bonte specht (categorie 5) en grote gele kwikstaart (categorie 4). Er zijn in het plangebied echter geen holten aanwezig die een verblijfplaats kunnen bieden aan spechten of andere soorten met een jaarrond beschermd nest zoals uilen (dit is ook in 2017 geconstateerd). Het plangebied biedt geen nissen in muren of bruggen waar de grote gele kwikstaart kan broeden. Er zijn ook geen horsten van roofvogels aangetroffen. Wel zijn veel waarnemingen van de slechtvalk (categorie 3) bekend. Mogelijk is een nest aanwezig op de hoge schoorstenen aan de Schieweg. Tijdens het veldbezoek kon geen nest worden waargenomen. De slechtvalk jaagt vaak ver van het nest in open landschap met veel vogels. Het plangebied rondom de Delftse Schie en rondom de watercompensatie bieden dit habitat niet. Door de aanwezigheid van kleine broedvogels (zoals duiven) kan de slechtvalk wel incidenteel in het plangebied jagen. Het plangebied vormt daarmee matig geschikt foerageergebied en geen essentieel leefgebied voor de slechtvalk. De bedrijfspanden in de omgeving van het plangebied hebben geen schuine daken die nestgelegenheden kunnen bieden voor huismussen of gierzwaluwen. Er zijn geen waarnemingen van de huismus en gierzwaluw (NDFF) bekend. Onderzoek van Bakker & Grutters (2007) in het deelgebied "Schieoevers" bevestigt deze conclusie ten aanzien van de aanwezigheid van gierzwaluwen. De aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van huismus en gierzwaluw in gebouwen in de directe omgeving van het plangebied kan worden uitgesloten. Dit blijkt ook uit de broedvogelinventarisatie van de gemeente Delft (Mostert,	2019: Binnen het plangebied Delftsche Schie en watercompensatiegebied zijn geen nesten van vogels met jaarrond beschermde nesten aangetroffen. 2021: Mogelijke kolonisatie door roofvogels niet uitgesloten binnen beide plangebieden vanwege aanwezigheid van hoge bomen, struweel en mogelijke kraai- en eksternesten.

	2014). Gezien de ligging in het industriegebied Schieweg-Zuid met aangrenzend de Delftse Schie, de aanwezigheid van een fietspad midden in de ecologische zone en het (zeer) beperkte aanbod van geschikt foerageergebied kan worden uitgesloten dat het plangebied essentieel leefgebied vormt voor vogels met een jaarrond beschermd nest die aanwezig zijn in de wijde omgeving. Watercompensatie: In enkele bomen in de omgeving zijn spechtenholen aangetroffen, o.a. in een knotwilg direct ten zuiden van de watergang. In het Abtswoudse Bos zijn waarnemingen bekend (pers. med. D. Tubbing en Mostert, 2014) van de groene specht en grote bonte specht (categorie 5). In de knotwilg zijn echter geen sporen van (actuele) bewoning aangetroffen. Er zijn geen geschikte holen voor uilen aangetroffen, daarnaast zijn ook geen broedgevalen van uilen in de omgeving van het plangebied bekend (NDFF, Mostert, 2014). In de (wijde) omgeving van het plangebied zijn nesten van roofvogels bekend (o.a. buizerd). In 2015 is nabij het plangebied een nest aangetroffen die naar verwachting van een kraai (categorie 5), maar mogelijk ook van een boomvalk of ransuil (categorie 4) kon zijn. In 2017 en 2019 zijn echter geen horsten van roofvogels aangetroffen of sporen/activiteiten die hierop duiden. Gezien de ligging aan de rand van het Abtswoudse Bos, nabij het industriegebied Schieweg-Zuid, de aanwezigheid van een fiets- en wandelpad direct nabij het plangebied en het (zeer) beperkte aanbod van geschikt foerageergebied kan worden uitgesloten dat het plangebied essentieel leefgebied vormt voor vogels met een jaarrond beschermd nest die aanwezig zijn in de omgeving. 2021: In beide plangebieden en directe omgeving daarvan zijn geen waarnemingen gedaan van vogels met jaarrond beschermd nest (NDFF). Het zoekgebied van de bureaustudie van de eerdere quickscan was mogelijk groter, aanwezigheid van generiek foerageergebied van de slechtvalk en andere roofvogels is niet uitgesloten. Conclusie aangepast naar mogelijke kolonisatie op basis van aanwezige algemene broedvogelnesten die als basis kunnen dienen voor horsten.	
Zoogdieren (grondgebonden)	2019: Binnen zowel het plangebied Delftsche Schie als watercompensatiegebied en directe omgeving zijn waarnemingen bekend van algemeen voorkomende, licht beschermde soorten zoals mol, haas en vos (NDFF). Van vos zijn geen verblijfplaatsen aangetroffen. Daarnaast biedt het plangebied geschikt leef en/ of foerageergebied voor muizen en marterachtigen. Tijdens het veldbezoek zijn in de oevers van de kwelsloot naast de Delftse Schie muizenholen waargenomen. Op basis van aanwezig biotoop worden de muizenholen gebruikt door algemene soorten zoals de veldmuis. Gezien de vrijwel geïsoleerde ligging van ecologische zone langs de Delftse Schie en het vrijwel ontbreken van groene structuren in de directe omgeving van de Delftse Schie heeft het plangebied geen essentiële functie voor beschermde zoogdieren in de omgeving. Gezien de beperkte omvang van de watercompensatie, het vrijwel ontbreken van ruigte en beschutting en de nabije ligging van een fiets- en wandelpad heeft ook de locatie van de watercompensatie geen essentiële functie voor beschermde zoogdieren in de omgeving. 2021: In het plangebied en omgeving zijn waarnemingen gedaan van algemeen voorkomende, soorten zoals konijn, egel en vos (NDFF). Conclusie van 2019 ongewijzigd. Het	2019: Algemene grondgebonden zoogdieren komen voor binnen zowel het plangebied Delftsche Schie als watercompensatiegebied. Incidenteel voorkomen van marterachtigen is niet uitgesloten. 2021: Conclusie ongewijzigd

	plangebied is geschikt als leef- en/of foerageergebied voor muizen en marterachtigen. Het plangebied maakt deel uit van een groter geschikt gebied.	
Vleermuizen	2019: Delftse Schie: Het plangebied vormt (matig) geschikt foerageergebied voor vleermuizen. In het verleden zijn in het plangebied en/of omgeving waarnemingen gedaan van de ruige en gewone dwergvleermuis. Er zijn geen recente waarnemingen van vleermuizen bekend (NDFF, 2019). Tijdens onderzoek uitgevoerd door Bakker & Grutters (2007) in het deelgebied "Schieoevers" is de gewone dwergvleermuis waargenomen, met name jagend rond het Kruithuis. Regelmatig posten langs het water heeft geen vliegroutes opgeleverd of aanwijzingen voor de aanwezigheid van verblijfplaatsen. In de periode 2006-2008 is de gewone dwergvleermuis ook langs de Schieoevers aangetroffen (Mostert, 2009). In 2012 is in het plangebied een waarneming gedaan van een roepende ruige dwergvleermuis (NDFF). Er zijn geen holten aanwezig die een verblijfplaats kunnen bieden, ook de bebouwing in de directe omgeving is ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen (ook in de voorgaande natuurtoetsen geconstateerd). De rij met populieren en overige bosschages maken vanwege de geïsoleerde ligging, lichtuitstraling vanuit de omgeving en beperkte lengte/omvang geen onderdeel uit van een vliegroute en vormen geen essentieel foerageergebied. Watercompensatie: Het plangebied en omgeving tezamen kan door vleermuizen als foerageergebied en/of vliegroute worden gebruikt. De gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis zijn waargenomen in de omgeving (NDFF, pers. med. D. Tubbing, Mostert & Willemsen, 2008 en Mostert, 2009). Er zijn echter geen recente waarnemingen bekend (NDFF, 2019). In de omgeving zijn wel geschikte holten aanwezig die een verblijfplaats kunnen bieden. In het plangebied zelf zijn echter geen bomen of gebouwen aanwezig die een verblijfplaats kunnen bieden. Vanwege het ontbreken van recente waarnemingen, de beperkte omvang, het ontbreken van hoog opgaande beplanting en groenstructuren in het plangebied zelf (als geleiding) en ruime aanbod van alternatieven in directe omgeving vormt de watercompensatie locatie geen essentieel leefgebied. 2021: In het plangebied en directe omgeving zijn waarnemingen gedaan van de gewone- en ruige dwergvleermuis (NDFF). Conclusie van 2019 deels aangepast, beide plangebieden vormen geschikt generiek foerageergebied en/of vliegroutes voor vleermuizen. De bebouwing in de directe omgeving is ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. De rij met populieren en overige struweel maken mogelijk deel uit van een vliegroute van en naar leef/foerageergebied. Alternatief is aanwezig in de vorm van bebouwing (beschutte vliegroute) en lijnvormige waterweg. Het plangebied maakt deel uit van een groter geschikt gebied.	2019: Het plangebied Delftsche Schie als watercompensatiegebied en omgeving vormen beide geschikt foerageergebied en/of een vliegroute voor vleermuizen. Binnen het plangebied Delftsche Schie vormt de rij met populieren geen vliegroute. Verblijfplaatsen ontbreken binnen beide plangebieden. Beide plangebieden hebben geen essentiële functie voor vleermuizen. 2021: Conclusie aangepast, binnen plangebied Delftsche Schie maken de rij met populieren en overige struweel mogelijk deel uit van een vliegroute van en naar leef/foerageergebied.

Amfibieën	2019: Delftsche Schie: In 2013, 2017 en 2019 zijn in de kwelsloot individuen van de bruine kikker en larven van de bastaardkikker aangetroffen, verder zijn er geen waarnemingen bekend van beschermde amfibieën in het plangebied (NDFF). Geschikt leefgebied is beperkt aanwezig in de vorm van landbiotoop (boschages) en voortplantingswater (kwelsloot). Naast de bruine kikker kunnen algemeen voorkomende soorten als kleine watersalamander, bastaardkikker en gewone pad worden verwacht. Watercompensatie: De watergang is geschikt voorplantingswater voor algemene amfibieën zoals bruine kikker, bastaardkikker, gewone pad en kleine watersalamander. Van deze soorten is de bruine kikker, bastaardkikker en gewone pad nabij het plangebied waargenomen (NDFF). Verder zijn er geen waarnemingen bekend van beschermde amfibieën in de directe omgeving. 2021: Binnen beide plangebieden zijn geen waarnemingen gedaan van beschermde amfibieën in het plangebied (NDFF). Conclusie blijft ongewijzigd. Geschikt leefgebied is beperkt aanwezig in de vorm van landbiotoop (struweel) en voortplantingswater (kwelsloot). Naast de bruine kikker kunnen algemeen voorkomende soorten als kleine watersalamander, bastaardkikker en gewone pad voorkomen.	2019: In zowel het plangebied Delftsche Schie als watercompensatiegebied kunnen algemeen voorkomende soorten zoals bruine kikker, kleine watersalamander, bastaardkikker en gewone pad worden verwacht. 2021: Conclusie ongewijzigd.
Reptielen	2019: In zowel het plangebied Delftsche Schie als watercompensatiegebied en de omgeving zijn geen waarnemingen bekend van reptielen (NDFF). Geschikt habitat ontbreekt. 2021: Binnen zowel het plangebied Delftsche Schie als watercompensatiegebied zijn geen waarnemingen gedaan van reptielen (NDFF). Conclusie 2019 blijft ongewijzigd. Aanvulling op onderbouwing, op basis van verspreidingsgebied en aanwezig habitat komt mogelijk de ringslang (niet wilde populatie) in de directe omgeving voor (verspreidingsatlas.nl). Reptielenpopulaties zijn niet bekend in het plangebied of de directe omgeving (NDFF). De soort is gebonden aan waterrijke habitats. Deze liggen veelal op zandgronden en op de overgangen van zandgrond naar veen- en kleigronden. Grote oppervlaktes laag gelegen, nat gebied worden gemeden, omdat de soort daar vaak niet alle stadia van zijn levenscyclus kan doorlopen. Het voorkomen van reptielen binnen het plangebied is uitgesloten.	2019: Voorkomen van reptielen binnen zowel het plangebied Delftsche Schie als watercompensatiegebied is uitgesloten. 2021: Conclusie ongewijzigd.
Vissen	2019: Delftsche Schie: De oevers van de Schie zijn beschoeid, oever- en waterplantvegetaties ontbreken nagenoeg. De kwelsloot vormt door zijn geringe diepte (o.a. als gevolg van bladinvall), kroosdek en grotendeels ontbreken van watervegetatie matig geschikt biotoop voor vissen. De kwelsloot ter hoogte van het bedrijf Avalax ligt bijna droog, waardoor deze ongeschikt biotoop vormt voor vissen. Tijdens het veldbezoek in 2017 en 2019 is de watergang steekproefsgewijs bemonsterd met een schepnet. Hierbij zijn ter hoogte van de duiker bij de Schieweg enkele individuen van de algemeen voorkomende tiendoornige stekelbaars aangetroffen (zoals ook ten tijde van het veldbezoek in 2013). Gezien het ontbreken van geschikt habitat worden beschermde vissen niet verwacht.	2019: Voorkomen van beschermde vissoorten binnen zowel het plangebied Delftsche Schie als watercompensatiegebied is uitgesloten. 2021: Conclusie ongewijzigd.

	Watercompensatie: Tijdens het veldbezoek in 2017 en 2019 is de watergang steekproefsgewijs bemonsterd met een schepnet. Op verschillende plekken is de kleine modderkruiper aangetroffen. Daarnaast kan hier de bittervoorn worden verwacht (pers. med. D. Tubbing, NDFF). Onder de Flora- en faunawet waren beide soorten beschermd (respectievelijk tabel 2 en 3), inmiddels zijn deze niet langer beschermd. Op basis van het aanwezige habitat en het ontbreken van waarnemingen worden hier geen beschermde vissen verwacht. 2021: Er zijn geen waarnemingen gedaan van beschermde vissoorten binnen beide plangebieden (NDFF). Conclusie 2019 blijft ongewijzigd. Gezien het ontbreken van geschikt habitat worden beschermde vissen niet verwacht.	
Overige soorten	2019: In zowel het plangebied Delftsche Schie en watercompensatiegebied en de directe omgeving zijn geen waarnemingen bekend van beschermde overige soorten, zoals libellen of vlinders (NDFF). Vanwege de voedselrijke omstandigheden binnen het plangebied, waar kruidenrijke vegetaties grotendeels ontbreken, is geen geschikt biotoop voor beschermde soorten aanwezig. De verspreiding van deze soorten beperkt zich tot bijzondere milieus, zoals hoogvenen, kalkgraslanden, voedselarme vennen en oude eikenbossen. In de regio Delft komt de beschermde zoetwaterslak platte schijfhoren voor. De soort leeft vooral in helder stilstaand water van veengebieden met een rijke plantengroei (www.anemoon.org). Dergelijk habitat is in het plangebied niet aanwezig. De aanwezigheid van deze soort kan dan ook worden uitgesloten. 2021: Er zijn geen waarnemingen gedaan van beschermde ongewervelden binnen en in de directe omgeving van het plangebied (NDFF). Conclusie 2019 blijft ongewijzigd. Binnen het plangebied is sprake van een voedselrijke algemeen voorkomende vegetatie die geen geschikt habitat vormen voor beschermde vlinders of libellen of overige ongewervelden. Deze soorten stellen kritischere eisen aan hun habitat wat in het plangebied ontbreekt (verspreidingsatlas.nl).	2019: Voorkomen van beschermde ongewervelden binnen zowel het plangebied Delftsche Schie als watercompensatiegebied is uitgesloten. 2021: Conclusie ongewijzigd.

4.3 Effectbeschrijving en -beoordeling

Op basis van de resultaten uit paragraaf 4.2, is in Tabel 2 per soort(groep) een beschrijving gegeven van mogelijke effecten als gevolg van het voornemen. Daarbij is nog geen rekening gehouden met eventueel mogelijke mitigerende maatregelen. Op basis van de uitkomst van deze beoordeling is bepaald of en zo ja, welke mitigerende maatregelen nodig zijn. Deze zijn na toetsing aan de Wnb in paragraaf 4.4 beschreven in paragraaf 4.5.

Tabel 2: Effecten per soortgroep als gevolg van werkzaamheden.

Soortgroep	Mogelijke effecten	Toetsing vereist?
Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest	Binnen beide plangebieden leiden werkzaamheden gedurende het broedseizoen, mogelijk tot het doden van vogels, jongen en/of vernietigen van eieren en/of nestplekken.	Ja
Broedvogels met jaarrond beschermde nesten	Binnen beide plangebieden leiden werkzaamheden mogelijk tot het verloren gaan van nestplekken en foerageergebied. In de periode van 2019-2021 heeft mogelijke kolonisatie plaatsgevonden.	Ja

Soortgroep	Mogelijke effecten	Toetsing vereist?
	Beide plangebieden betreffen geen essentieel foerageergebied, voldoende vergelijkbaar alternatief is in de directe omgeving aanwezig.	
Algemene grondgebonden zoogdieren	Binnen beide plangebieden leiden werkzaamheden mogelijk tot het vernietigen van verblijfplaatsen en het doden of verwonden van dieren.	Ja
	Binnen beide plangebieden leiden werkzaamheden mogelijk tot verloren gaan van foerageergebied van marterachtigen zoals de bunzing, wezel en/of hermelijn.	Nee
	Het betreft geen essentieel foerageergebied, voldoende vergelijkbaar alternatief is in de directe omgeving aanwezig.	
Vleermuizen	Binnen beide plangebieden leiden werkzaamheden mogelijk tot het verloren gaan van foerageergebied en het verstoren van vliegroutes. Het betreft geen essentieel foerageergebied, voldoende vergelijkbaar alternatief is in de directe omgeving aanwezig. Het verstoren van vliegroutes door nachtelijke verlichting en/of bomenkap kan tot negatieve effecten leiden.	Ja
Amfibieën	De werkzaamheden leiden mogelijk tot verstoring, verwonden en doden van algemeen voorkomende amfibieën.	Ja

4.4 Toetsing

4.4.1 Beschermingscategorieën relevante soorten

Er geldt binnen de provincie Zuid-Holland een vrijstelling voor diverse algemeen voorkomende soorten, zie Bijlage A. Deze zijn hieronder daarom niet meegenomen. Voor deze soorten geldt de zorgplicht, zie verder in paragraaf 4.5.

In tabel 3 is per soort/soortgroep opgenomen tot welke beschermingscategorie deze behoort:

Tabel 3: Beschermingscategorie van de relevante soorten.

Beschermingscategorie	Soort/ soortgroep
Vogelrichtlijn	Broedvogels met en zonder jaarrond beschermd nest
Habitatrichtlijn	Vleermuizen

4.4.2 Overtreding verbodsbepalingen

In de tabellen 4 en 5 is per soort(groep) op basis van de effectbeschrijving in de vorige paragraaf aangegeven welke verbodsbepalingen van de Wnb kunnen worden overtreden als gevolg van de werkzaamheden. Daarbij is geen rekening gehouden met eventueel mogelijke mitigerende maatregelen. Op basis van de uitkomst van deze toetsing is bepaald of en zo ja, welke mitigerende maatregelen nodig zijn. Deze zijn beschreven in de volgende paragraaf.

4.4.2.1 Vogelrichtlijnsoorten

Gelet op de werkzaamheden is art. 3.1 lid 3 van de Wnb (zie Tabel 3) niet van toepassing. Het plangebied heeft geen essentiële functie voor broedvogels waarvan het nest alleen gedurende de broedperiode is beschermd. Verstoring heeft daarom geen wezenlijke invloed op de staat van instandhouding. Art. 3.1 lid 4 van de Wnb is daarom niet van toepassing op deze soorten.

Tabel 4: Mogelijke overtreding van de verbodsbepalingen van artikel 3.1 ten aanzien van soorten van de Vogelrichtlijn.

Soort	Lid 1	Lid 2	Lid 3	Lid 4	Als gevolg van
Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest	X	X			Kappen van bomen gedurende het broedseizoen.
Broedvogels met jaarrond beschermd nest	X	X		X	Kappen van bomen

Het is verboden om:

Lid 1: te doden of te vangen;

Lid 2: opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen;

Lid 3: eieren te rapen en deze onder zich te hebben;

Lid 4: opzettelijk te verstoren;

Lid 5: Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Voor broedvogels zonder jaarrond beschermd nest zijn de werkzaamheden niet van invloed op de staat van instandhouding indien buiten het broedseizoen gewerkt wordt, zie paragraaf 4.5.2. In de omgeving zijn voldoende vergelijkbare en vervangende locaties om tijdens de werkzaamheden naar uit te wijken.

4.4.2.2 Habitatrichtlijn

Tabel 5: Mogelijke overtreding van de verbodsbepalingen van artikel 3.5 ten aanzien van soorten van de Habitatrichtlijn.

Soort	Lid 1	Lid 2	Lid 3	Lid 4	Lid 5	Als gevolg van
Vleermuizen		X				Kappen van bomen, werkzaamheden met nachtelijke verlichting.

Het is verboden om:

Lid 1: opzettelijk te doden of te vangen;

Lid 2: opzettelijk te verstoren;

Lid 3: eieren van dieren opzettelijk te vernielen of te rapen;

Lid 4: voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen;

Lid 5: opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Indien grote gaten vallen in bestaande bomenrijen door bomenkap waar geen overige geleiding aanwezig is kunnen vliegroutes van en naar foerageergebied en verblijfplekken verstoord worden. Het werken na zondondergang met verlichting kan aanwezige vliegroutes verstoren.

4.5 Vervolg

In deze paragraaf is een aantal vervolgstappen beschreven. Het gaat hierbij om soortgericht onderzoek waar mogelijk maatregelen uit volgen, mitigerende maatregelen waarvan al bekend is dat deze genomen moeten worden en zorgplichtmaatregelen.

4.5.1 Soortgericht onderzoek

Op basis van de quickscan kan de aanwezigheid van een aantal beschermde soorten/soortgroepen niet worden uitgesloten. Omdat bij uitvoering van de werkzaamheden sprake kan zijn van overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb, dient nader onderzoek te worden uitgevoerd voordat beoordeeld kan worden of negatieve effecten uitgesloten kunnen worden en welke (mitigerende) maatregelen noodzakelijk zijn.

Geadviseerd wordt om een aanvullend veldbezoek uit te voeren gedurende het bladvrij seizoen om de situaties van beide plangebieden te beoordelen op eventuele veranderingen ten opzichte van het veldbezoek van 2019. Op basis van dit veldbezoek wordt bepaald welke onderzoeken nodig zijn, bij aanwezigheid van horsten en gebrek aan alternatieve vliegroutes dient onderzoek gedaan te worden naar:

- Nesten van broedvogels met jaarrond beschermd nest (buiszard, sperwer en boomvalk).
- Vleermuizen (vliegroutes).

Onze referentie: D10058570:8 - Datum: 17 november 2022

4.5.2 Mitigerende maatregelen

Op basis van de quickscan is de aanwezigheid van een aantal beschermde soorten niet uit te sluiten. Omdat bij uitvoering van de werkzaamheden sprake kan zijn van overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb, moeten maatregelen genomen worden. De te nemen maatregelen per soort of soortgroep worden hier behandeld.

Algemene maatregelen (zorgplicht)

De Wnb kent een algemene zorgplicht (Artikel 1.11 Wnb). Dit betekent dat zorgvuldig met aanwezige beschermde en niet-beschermde soorten planten en dieren moet worden omgegaan. Hiervoor moeten de volgende maatregelen worden genomen:

- Maai en/of snoei voorafgaand aan de werkzaamheden de nog aanwezige vegetatie in het werkgebied kort en houd deze kort totdat de werkzaamheden zijn afgerond. Hierdoor wordt het voor soorten minder aantrekkelijk om te verblijven in deze zone tijdens de werkzaamheden. Let op dat eventuele waardplanten niet aangetast worden of verdwijnen.
- Voer de werkzaamheden rustig uit en op een dusdanige manier dat dieren niet ingesloten raken. Op deze manier zijn dieren in de gelegenheid om te vluchten naar andere leefgebieden.

Broedvogels (zonder jaarrond beschermd nest)

- Voer werkzaamheden bij voorkeur buiten het broedseizoen uit. Het broedseizoen loopt indicatief van 15 maart tot 15 juli, maar kan afhankelijk van het weer en andere factoren verschuiven.
- Indien het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen te werken, dienen geschikte broedlocaties voorafgaand aan het broedseizoen ongeschikt te worden gemaakt en gehouden. Dit kan door deze voorafgaande aan de werkzaamheden en buiten het broedseizoen al te verwijderen, of deze ongeschikt maken door de kroon en eventuele zijtakken te verwijderen van bomen, of bij struiken deze af te dekken met zeil.
- Indien werkzaamheden starten binnen het broedseizoen, dient door een deskundig ecooloog onderzocht te worden of broedende vogels ter plaatse aanwezig zijn.

Broedvogels met jaarrond beschermd nest (boombroeders)

- Bij het kappen van bomen is het noodzakelijk om vervolgonderzoek naar de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten uit te voeren. Geadviseerd wordt om bij bomen waarbij de kroon niet goed zichtbaar is deze controle uit te voeren wanneer er geen blad aan de bomen zit in het najaar, winter of vroege voorjaar (november tot eind maart).

Vleermuizen

- Om negatieve effecten op vliegroutes te voorkomen: werk tussen zonsopkomst en zonsondergang. Mogelijke verlichting en bouwlampen dienen naar beneden van eventuele vliegroutes te worden gericht.

5 CONCLUSIE

5.1 Soortbescherming

In 2013 heeft in het kader van de verbreding van de Delftse Schie een bureaustudie en vervolgonderzoek flora en fauna plaatsgevonden. In de periode tussen 2013 en oktober 2017 zijn diverse aanpassingen aan het ontwerp en de scope doorgevoerd. Ook hebben aanvullende conditionerende onderzoeken in 2017 nieuwe informatie opgeleverd. Op 1 januari 2017 is de Wnb in werking getreden. Als gevolg hiervan was de actualisatie van eerdere flora en fauna onderzoeken nodig. Er is voor gekozen om in 2019 een nieuw quickscan rapportage op te stellen, inclusief bureaustudie en veldbezoek ter vervanging van het eerdere onderzoek. In 2021 is, met de rapportage uit 2019 als basis, wederom een update uitgevoerd, dit keer zonder veldbezoek, maar door een nieuwe bureaustudie.

Op basis van de onderzoeken komen binnen het plangebied Delftsche Schie en het watercompensatiegebied de directe omgeving beschermde soorten van de Wet natuurbescherming voor. Door toepassen van mitigerende maatregelen en rekening te houden met de zorgplicht (zie vorige paragraaf) kan een groot deel van de negatieve gevolgen voor beschermde soorten voorkomen of beperkt worden. Het toepassen van deze maatregelen tijdens de uitvoering van de werkzaamheden is niet vrijblijvend.

Voor de onderstaande soorten is aanwezigheid van beschermde functies in dit stadium *niet* uit te sluiten. Voor deze soorten dient een aanvullend veldbezoek plaats te vinden gedurende het bladvrij seizoen. Bij mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten en functies dient soortgericht onderzoek plaats te vinden conform de vigerende landelijke protocollen en een ontheffing aangevraagd te worden voordat met de werkzaamheden gestart kan worden.

Op basis van de resultaten uit 2019 en aanpassingen/aanvullingen van 2021 dient rekening gehouden te worden met mogelijk onderzoek naar:

- **Buizerd, boomvalk, sperwer (nestplekken) (beide plangebieden)**
Twee tot vier gerichte veldbezoeken overdag, na zonsopkomst, plaats te vinden in de periode maart tot en met half mei, met een tussenperiode van minimaal 10 dagen.
- **Vleermuizen (vliegroutes) (Delftsche Schie)**
Drie veldbezoeken (een in de ochtend en een in de avond) in de periode half mei tot half juli en daarnaast twee veldbezoeken (beide in de avond) in de periode half augustus tot half september/oktober.

Het geadviseerd aanvullend veldbezoek zal uitwijzen of de bovenstaande soortgerichte onderzoeken noodzakelijk zijn.

5.2 Gebiedsbescherming

NNN

Het plangebied maakt geen deel uit van het NNN, effecten hierop zijn dan ook uitgesloten.

Natura 2000

Mogelijk sprake van een toename van stikstofdepositie binnen dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Solleveld & Kapittelduinen. Dit dient onderzocht te worden door het uitvoeren van een AERIUS-berekening. Uit de uitgevoerde Aeries berekening² blijkt dat er geen verandering optreedt in Natura 2000 gebieden. Hierdoor zijn geen vervolgstappen nodig.

² Stikstofdepositie verplaatsing Zandhandel van der Waal en openbare Ligplaatsen, Stikstofdepositie verplaatsing zandhandel van der Waal en openbare ligplaatsen, D10042913

GEBRUIKTE BRONNEN

- Arcadis, 2013. Memo Verbreding Delftse Schie, bureaustudie en vervolgonderzoek Flora en Fauna.
- E.D. Vogelaar, 8 juli 2013
- Arcadis, 2014. Memo Verbreding Delftse Schie: broedvogels. E.D. Vogelaar, 16 mei 2014.
- Arcadis, 2017a. Quickscan Wet natuurbescherming watercompensatie Abtswoudse Bos.
- Arcadis, 2017b. Verbreding Delftse Schie, berekeningen luchtkwaliteit en stikstopdepositie.
- Arcadis, 2019. Quickscan wet natuurbescherming verbreding Delftse Schie – D10042152.
- Bakker G. & M.A.J. Grutters, 2007. Fauna Delft - verkennende inventaraties ten behoeve van wijziging beschemmingsplannen. bSR-rapport 92. bSR ecologisch advies, Rotterdam
- Mostert, K., 2009. Samenvattend rapport vleermuizen onderzoek gemeente Delft 2006 t/m 2008. Zoogdierenwerkgroep Zuid-Holland.
- Mostert, K., 2014. De broedvogels van gemeente Delft in 2012. Met een vergelijking en overzicht van de inventarisaties vanaf 1990. Vogelwerkgroep Delft en omstreken & Gemeente Delft.

Bijlage A BIJLAGE A WETTELIJK KADER WNB

Gebiedsbescherming Natura-2000

Algemeen

Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. Onder Natura 2000-gebieden vallen de gebieden die op grond van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn aangewezen/ aangemeld. De Europese Unie heeft deze twee richtlijnen vastgesteld die moeten zorg dragen voor de bescherming van de belangrijkste Europese natuurwaarden: de Vogelrichtlijn uit 1979 en de Habitatrichtlijn uit 1992. Hoewel het om twee afzonderlijke richtlijnen gaat, worden ze vanwege hun overeenkomsten vaak in één adem genoemd. Men spreekt dan over de 'Vogel- en Habitatrichtlijn'. De Europese Unie heeft alle Vogel- en Habitatrichtlijngebieden ondergebracht in een samenhangend netwerk 'Natura 2000'.

Bij de bescherming van Natura 2000-gebieden staan de habitattypen, habitatrichtlijnsoorten en kwalificerende vogelsoorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen gelden centraal.

De wet biedt verschillende instrumenten om deze instandhoudingsdoelstellingen te realiseren:

- Het treffen van instandhoudingsmaatregelen.
- Het treffen van passende maatregelen om te voorkomen dat de kwaliteit van habitats verslechterd of soorten verstoord worden.
- Beoordelingsplicht voor plannen, projecten en andere handelingen die kunnen leiden tot (significante) verslechtering of significante verstoring van Natura 2000-gebieden. Voor projecten en andere handelingen geldt daartoe een vergunningplicht.

Het is verboden zonder vergunning een project uit te voeren dat -gelet op de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied- de kwaliteit van de natuurlijke habitats of habitats van soorten in dat gebied kan verslechteren of een significant verstoring effect kan hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen (art 2.7 lid 2).

Wanneer het een project betreft dat niet direct verband houdt met, of nodig is voor het beheer van een gebied, en dat afzonderlijk of in cumulatie significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, wordt de vergunning niet verleend nadat uit een passende beoordeling is gebleken dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast (art 2.7 lid 3 onder a en art 2.8 lid 1). Een uitzondering is een project dat een herhaling of voortzetting is van een ander project, of deel uitmaakt van een ander plan, waarvoor al een passende beoordeling is gemaakt en een nieuwe passende beoordeling geen nieuwe gegevens op inzichten op kan leveren (art 2.8 lid 2).

De vergunning voor een project wordt alleen verleend wanneer zeker is dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zullen worden aangetast en de instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar worden gebracht, dit geldt ook voor externe werking³. Hiervan mag alleen worden afgeweken wanneer alternatieve oplossingen voor het project ontbreken en wanneer sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang. Bovendien moet voorafgaande aan het toestaan van een afwijking zeker zijn dat alle schade gecompenseerd wordt (de ADC-toets) (art 2.8 lid 4).

Habitatrichtlijn

De Habitatrichtlijn heeft tot doel bij te dragen aan het waarborgen van de biologische diversiteit door het in stand houden van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (uitgezonderd vogels) op het Europese grondgebied van de lidstaten waarop de richtlijn van toepassing is. De richtlijn onderscheidt daarbij te beschermen gebieden en te beschermen soorten.

³ De nadelige invloed van activiteiten buiten een Natura 2000-gebied op natuurwaarden binnen het Natura 2000-gebied.

Vogelrichtlijn

De Vogelrichtlijn bestaat uit een lijst van zeldzame of bedreigde vogelsoorten. De leefgebieden en belangrijke overwinteringsgebieden voor deze soorten worden aangewezen als speciale beschermingszones (Vogelrichtlijngebieden).

Soortbescherming

Algemeen

De Wet natuurbescherming (Wnb) is op 1 januari 2017 in werking getreden. De wet is in de plaats gekomen van de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet. De wet is ingedeeld in hoofdstukken en kent een algemeen deel (hoofdstuk 1), delen over Natura 2000-gebieden (hoofdstuk 2), soorten (hoofdstuk 3), houtopstanden, hout en houtproducten (hoofdstuk 4), verder delen die gaan over vrijstellingen, beschikkingen en verplichtingen (hoofdstuk 5), financiële bepalingen (hoofdstuk 6), handhaving (hoofdstuk 7), overige bepalingen (hoofdstuk 8) en tot slot een beschrijving van het overgangsrecht (hoofdstuk 9) en een beschrijving van de wijziging van overige wetten (hoofdstuk 10). In navolgende paragrafen is een samenvattende beschrijving van de voor dit rapport relevante delen van de wet gegeven.

De Wnb kent een algemene zorgplicht. Deze houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen om schade aan soorten te voorkomen, ook voor soorten die niet beschermd zijn ([art 1.11, lid 1](#)). Dit houdt in ieder geval in dat handelen of nalaten van handelen dat schadelijk kan zijn zo veel mogelijk achterwege gelaten dient te worden ([art 1.11, lid 2](#)). Deze algemene zorgplicht geldt altijd en overal, met slechts als uitzondering handelingen die op grond van de Visserijwet worden uitgevoerd ([art 1.11, lid 3](#)).

Categorieën

De wet maakt onderscheid in drie categorieën van beschermde soorten, namelijk:

1. Soorten Vogelrichtlijn (Wnb paragraaf 3.1)
2. Soorten Habitatrichtlijn (Wnb paragraaf 3.2)
3. Andere soorten (Wnb paragraaf 3.3)

Soorten Vogelrichtlijn

Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn zijn in Nederland beschermd. De soorten van artikel 1 van Vogelrichtlijn zijn alle vogelsoorten die op het Europese grondgebied van de lidstaten van de EU voorkomen. Het deel daarvan dat van nature in Nederland voorkomt, is dus beschermd ([art. 3.1 lid 1](#)).

Soorten Habitatrichtlijn

In deze categorie vallen alle in het wild levende dieren zoals genoemd in:

- a. bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn,
 - b. bijlage II bij het Verdrag van Bern of;
 - c. bijlage I bij het Verdrag van Bonn; ([art. 3.5 lid 1](#))
- en (in hun natuurlijke verspreidingsgebied) planten van soorten, genoemd in:

- d. bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of;
- e. bijlage I bij het Verdrag van Bern; ([art. 3.5, lid 5](#))

Het gaat hierbij dus om meer dan alleen de soorten van de Habitatrichtlijn (namelijk ook soorten van de conventies van Bern en Bonn). Omdat echter in de Wnb paragraaf 3.2 “soorten Habitatrichtlijn” als titel heeft, wordt dit ook hier zo gebruikt om deze groep van beschermde soorten aan te duiden.

Andere soorten

Naast de soorten waarvan de bescherming op Europees niveau verplicht is gesteld, is er ook een aantal soorten op nationaal niveau beschermd. Dit is dus een “nationale kop” op de Europese bescherming. Het gaat hierbij om soorten die zeer zeldzaam en/of bedreigd zijn, en waarvan het duurzaam voortbestaan niet is verzekerd als geen

beschermingsmaatregelen worden getroffen. De soorten waar het om gaat zijn opgenomen op de bijlage bij de wet (art. 3.10, lid 1 onder a en c).

Verbodsbepalingen

Ten aanzien van soorten van de Vogelrichtlijn verbiedt de wet het opzettelijk doden of vangen (art. 3.1 lid 1), het opzettelijk vernielen van nesten, rustplaatsen en eieren (art. 3.1 lid 2), het rapen of onder zich hebben van eieren (art. 3.1 lid 3) en het opzettelijk storen van vogels (art. 3.1 lid 4). Het verbod tot opzettelijk storen geldt niet in het geval de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort (art. 3.1 lid 5).

Ten aanzien van de soorten van de Habitatrichtlijn beschermde diersoorten verbiedt de wet het opzettelijk doden of vangen (art. 3.5 lid 1), het opzettelijk verstoren (art. 3.5 lid 2), het opzettelijk vernielen of rapen van eieren (art. 3.5 lid 3) en het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (art. 3.5 lid 4). Ten aanzien van de Europees beschermde plantensoorten verbiedt de wet het opzettelijk te plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen en vernielen (art. 3.5 lid 5).

Ten aanzien van de andere beschermde diersoorten geldt slechts een verbod tot het opzettelijk doden of vangen (art. 3.10 lid 1 onder a) en het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (art. 3.10 lid 1 onder b). Ten aanzien van de andere beschermde plantensoorten geldt een verbod tot opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen (art. 3.10 lid 1 onder c).

Gedragcodes, vrijstellingen en ontheffingen

Gedragcode

De in het voorgaande beschreven verbodsbepalingen zijn niet van toepassing op handelingen die zijn beschreven in en aantoonbaar worden uitgevoerd volgens een door de minister van LNV vastgestelde gedragscode (art. 3.31 lid 1). Het moet dan gaan om handelingen die plaatsvinden in het kader van:

- een bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- een bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of de bosbouw;
- een bestendig gebruik;
- ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

Vrijstelling

Provinciale staten en de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) kunnen vrijstelling verlenen van de verbodsbepalingen (art. 3.3 lid 2-4; 3.8 lid 2-5, 3.10 lid 2). Voor zover het gaat om de hiervoor beschreven verbodsbepalingen, kan in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting een ontheffing worden verleend van de verbodsbepalingen van artikel 3.1, 3.5 en 3.10, dus ten aanzien van alle beschermde soorten. Een vrijstelling mag alleen worden verleend wanneer aan bepaalde voorwaarden is voldaan. Deze zijn gelijk aan de voorwaarden waaronder een ontheffing verleend kan worden (zie hier onder).

Voor welke soorten een vrijstelling geldt, verschilt per bevoegd gezag (ministerie van LNV en de afzonderlijke provincies). De lijst met vrijgestelde soorten van het ministerie is alleen van toepassing op handelingen waarvoor de minister van LNV het gevoegd gezag is. Voor handelingen waarvoor gedeputeerde staten het bevoegd gezag zijn, geldt de vrijstellingslijst van de betreffende provincie. De provincie Zuid-Holland heeft in 2020 een algemene vrijstelling verleend voor onderstaande soorten;

Zoogdieren		Amfibieën
• Aardmuis	• Huisspitsmuis	• Bastaardkikker
• Bosmuis	• Konijn	• Bruine kikker
• Bunzing	• Ree	• Gewone pad
• Dwergmuis	• Rosse woelmuis	• Meerkikker
• Dwergspitsmuis	• Veldmuis	• Kleine watersalamander
• Egel	• Vos	
• Gewone bosspitsmuis	• Wezel	
• Haas	• Woelrat	
• Hermelijn		

Ontheffing

Voor soorten waarvoor (in de betreffende provincie) geen vrijstelling geldt, moet wanneer niet volgens een gedragscode wordt gewerkt een ontheffing worden aangevraagd wanneer er een handeling wordt uitgevoerd waardoor een verbodsbepalingen van artikel 3.1, 3.5 of 3.10 van de Wnb wordt overtreden ([art 3.3 lid 1,3](#); [3.8 lid 1,3](#), [3.10 lid 2](#)). Of deze ontheffing kan worden verleend, hangt af of voldaan wordt aan de voorwaarden. De voorwaarden waaraan moet worden voldaan, verschillen per categorie.

De eerste eis die wordt gesteld, is dat er geen andere bevredigende oplossing mag zijn. Dat betekent -ook in combinatie met de in artikel 1.11 beschreven zorgplicht- dat wanneer een overtreding redelijkerwijs te voorkomen is, en ontheffing niet mogelijk is. De werkzaamheden moeten dan op zodanige wijze worden uitgevoerd dat er geen overtreding van de wet plaatsvindt. Te denken valt aan het kappen van bomen buiten het broedseizoen, of het afzetten van en het wegvangen van soorten in het werkgebied. Verder kan een ontheffing alleen worden verleend wanneer is aangetoond dat er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soort. Daarnaast gelden er per categorie verschillende aanvullende voorwaarden.

Voor [soorten van de Vogelrichtlijn](#) kan alleen een ontheffing worden verleend in het geval van: ([art 3.3 lid 4](#)):

1. in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
2. in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
3. ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
4. ter bescherming van flora of fauna;
5. voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of
6. om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan.

Voor [soorten van de Habitatrichtlijn](#) kan alleen een ontheffing worden verleend in het geval van: ([art 3.8 lid 5](#)):

1. in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
2. ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
3. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
4. voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
5. om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben.

Voor de [andere beschermde soorten](#), gelden de voorwaarden die gelden voor de overige Europees beschermde soorten aangevuld met: ([art 3.10 lid 2](#)):

1. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
2. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes of begraafplaatsen;
3. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
4. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
5. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
6. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
7. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of in het algemeen belang.

Gebiedsbescherming NNN

Natuur Netwerk Nederland (NNN)

Het Barro dient ervoor te zorgen dat het nationaal ruimtelijk beleid geborgd blijft (conform art. 10.8 Wet ruimtelijke ordening). De regels uit titel 2.10 'Natuurnetwerk Nederland' van het Barro beperkt de vrijheid van initiatiefnemers ten aanzien van de inhoud van ruimtelijke plannen. Wanneer een ruimtelijk plan van initiatiefnemers in strijd is met de NNN-bepalingen zal het Barro hiervoor randvoorwaarden stellen of het zelfs verbieden. Op grond van het Barro moeten provincies bij provinciale verordeningen de NNN-gebieden aanwijzen en nauwkeurig begrenzen, art. 2.10.2 Barro. Daarnaast moeten de provincies ook de wezenlijke kenmerken en waarden vastleggen, art. 2.10.3 Barro. Het Barro dient de NNN-gebieden te beschermen. Dit betekent dat er geen toestemming mag worden verleend aan ruimtelijke plannen die leiden tot een grote aantasting van de wezenlijke kenmerken of waarden, of tot een grote vermindering van de oppervlakte van of samenhang tussen die gebieden, art. 2.10.4, eerste lid Barro. Echter kent het Barro een 'Nee, tenzij'-bepaling. Deze houdt in dat in eerste instantie niet tot uitvoering van het ruimtelijk plan overgegaan mag worden wanneer dit negatieve effecten heeft voor het NNN, tenzij er sprake is van:

1. Groot openbaar belang;
2. Er geen reële alternatieven zijn, en;
3. De negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden, oppervlakten en samenhang wordt beperkt en de overblijvende effecten gelijkwaardig worden gecompenseerd.

Colofon

QUICKSCAN WET NATUURBESCHERMING VERBREIDING DELFTSCHE SCHIE

KLANT

Provincie Zuid-Holland

AUTEUR

Stefan van den Akker

PROJECTNUMMER

C03061.000602

ONZE REFERENTIE

D10058570:8

DATUM

17 november 2022

STATUS

Definitief

GECONTROLEERD DOOR

Gijs Kos

Senior Specialist MIL

Over Arcadis

Arcadis is een toonaangevend wereldwijd ontwerp- en consultancybureau voor de natuurlijke en gebouwde omgeving. Wij maken het verschil voor onze klanten en de maatschappij met doeltreffende, duurzame en digitale oplossingen. Met 27.000 mensen in meer dan 70 landen genereerden we in 2020 een omzet van €3,3 miljard. Wij ondersteunen UN-Habitat met kennis en expertise om leefomstandigheden te verbeteren in gebieden getroffen door de gevolgen van de klimaatverandering.

www.arcadis.com

Arcadis Nederland B.V.

Postbus 4205
3006 AE Rotterdam
Nederland

T +31 (0)88 4261 261

Arcadis. Improving quality of life

Volg ons op

[arcadis-nederland](https://www.arcadis-nederland.nl)

[arcadis_nl](https://twitter.com/arcadis_nl)

[ArcadisNetherlands](https://www.ArcadisNetherlands.nl)